

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ НА ПРАВОСЪДИЕТО

София 1000, ул. „Екзарх Йосиф“ № 14, тел: 02 9359 100, факс: 02 9359 101
е-поща: nij@nij.bg, уебсайт: <http://www.nij.bg>

МОТИВИ

През 2018 г. в Закона за съдебната власт бяха направени съществени изменения и допълнения в Глава единадесета „Национален институт на правосъдието“, обн. ДВ., бр. 49 от 12 юни 2018 г. Промените се отнасят до няколко групи въпроси:

1. разширяване кръга на обучаемите лица в НИП:

- с членовете на ВСС, главния инспектор и инспекторите в ИВСС, както и на други лица, когато това е възложено с друг закон или акт на МС;

- със съдебните заседатели, по отношение на които НИП има задължение да проведе задължително въвеждащо обучение при избор на съдебни заседатели за първи мандат;

2. статута на постоянните и временните преподаватели:

- изрично се уреди, че постоянни преподаватели могат да бъдат само съдии, прокурори и следователи, а временни освен тези лица и научни сътрудници по правни науки и експерти в други области;

- командироването на постоянните преподаватели е за срок до една година, за разлика от преди, когато законът предвиждаше една година;

3. уреди се изрично реда за възлагане на преподавателска дейност;

4. въведоха се терминологични уточнения:

- обучението на магистратите при първоначално назначаване в органите на съдебна власт беше определено като задължително въвеждащо обучение при първоначално назначаване в органите на съдебната власт;

- дейностите, осъществявани от НИП в изпълнение на нормативните правомощия са определени като обучения, а дейността като обучителна дейност. Тези понятия включват освен посочените до сега курсове и програми, така и разработване на учебни материали, самообучителни ресурси и публикации, необходими за обучителната дейност. Понятията обучения и обучителна дейност са по-широки понятия и тяхното регламентиране е важно с оглед уредения нов ред за възлагане на такава дейност на временните преподаватели.

С първата група изменения и допълнение, отразени в § 1, § 4, § 17 и § 28 от проекта на правилник се предлага синхронизиране на правилника със ЗСВ относно целевите групи обучаеми като включваме вече и членовете на ВСС, главния инспектор и инспекторите в ИВСС, както и на други лица, когато това е възложено с друг закон или акт на МС.

С § 21, § 22, § 24 и § 26 съответно се премахва възможността преподаватели и научни сътрудници да бъдат постоянни преподаватели и свързаната с това възможност за получаване на възнаграждение от НИП; изрично се уреждат принципните положения кой може да бъде временен преподавател в НИП и обхвата на обучителната дейност, осъществявана от тях, както и делегация УС на НИП подробно да урежда обучителната дейност на временните преподаватели с вътрешни правила. Следва да се уточни, че както отменените, така и приетите от УС на НИП с решение по т. 1 от Протокол № 110/03.12.2018 г., в сила от 01.01.2019 г. Вътрешни правила за организацията и реда на обучителната дейност в НИП съдържат подробна регламентация на този въпрос, не е необходимо това да се урежда в правилник, тъй като касае оперативната дейност на НИП и е достатъчна санкцията на управителния съвет.

С § 2, § 3, § 4 е направено уточнение на правомощието „приема учебни програми“, че УС на НИП приема учебните програми за задължителното първоначално обучение на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи, за задължителната квалификация при първоначално назначаване в органите на съдебна власт и при повишаване в длъжност, доколкото в текущото обучение УС на НИП приема план.

Навсякъде в текста, където е необходимо думите „учебни курсове и програми“ са заменени с „обучителни дейности“, „учебната дейност“ с „обучителна дейност“, думата „курсове“ с „обучения“ - § 7, § 8 и § 29.

Предлагам в Глава пета, наименованията на раздели II, раздел III и раздел IV да се изменят, за да се синхронизират със ЗСВ, а именно новите наименования да са съответно „Задължително първоначално обучение на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи (задължително първоначално обучение)“, „Задължително въвеждащо обучение при първоначално назначаване на длъжност в органите на съдебната власт (задължително въвеждащо обучение) и при повишаване в длъжност на съдии и прокурори от районно на окръжно ниво (задължителна текуща квалификация)“ и „Текущо обучение“.

Предлагат се изменения относно търсене на отговорност и санкциониране на участниците в обучението. С § 9 се предлага създаване на обща уредба, като задължение на обучаемите да спазват реда и организацията на учебния процес и правомощие на УС на НИП относно санкцията да бъдат възстановявани разходи на НИП при установено нарушение. Предлагаме да се изостави досегашния подход в правилника да се регламентират тези задължения, доколкото с въвеждането на нови обучителни форми в НИП по-подходящо е за всяка от тях това да се предвиди във вътрешните правила за обучителната дейност.

Последната група изменения са уточняващи разпоредби по отношение статута на Програмния съвет (§ 27). Предлага се изменение и допълнение на чл. 57, ал. 2 и 3 от Правилника за следното: поименният състав на програмния съвет се одобрява от управителния съвет по предложение на директора за срок от 3 години, без ограничение на мандатите; постоянните преподаватели участват по право в работата на програмния съвет, както и че правомощията на член на програмния съвет се прекратяват предсрочно с решение на управителния съвет по лична молба, по предложение на представлявания орган или с изтичане на мандата за длъжността, заемана от член на програмния съвет и задължение за определяне на нов член, който довършва мандата.

Предлага се вътрешните правила в НИП се привеждат в съответствие с правилника в шестмесечен срок от обнародването му в „Държавен вестник“, а тези от тях, които не противоречат на правилника да се прилагат до изричната им отмяна.